

1. W ODDZIAŁACH SEP
2. TARGI AMPER 2016
3. CZY WIESZ, ŻE...
4. KALENDARIUM

1. W ODDZIAŁACH SEP

UROCZYSTOŚĆ 100-LECIA URODZIN CYPRIANA SKWARKA

Członek Oddziału Lubelskiego SEP Kolega Cyprian Skwerek - Członek Honorowy SEP, w dniu 24 lutego 2016 r. obchodził 100-lecie swoich urodzin. List gratulacyjny prezesa SEP Piotra Szymczaka, wraz z najlepszymi życzeniami, wręczyli: prezes O. Lubelskiego SEP Tadeusz Karczmarczyk i wiceprezes O. Lubelskiego SEP kol. Jacek Woźniak.

Fot. 1. Od prawej: prezes O. Lubelskiego SEP Tadeusz Karczmarczyk, Jubilat Cyprian Skwerek i wiceprezes O. Lubelskiego SEP Jacek Woźniak.

inf. i fot. Kazimierz Szpatowicz - Biuro Oddziału Lubelskiego SEP

W ODDZIALE GDAŃSKIM SEP

Prezes Oddziału SEP w Gdańsku kol. Waldemar Dunajewski, postanowił wyróżnić jednego z członków oddziału - kol. Piotra Zimniaka (wiceprezesa oddziału) - tytułem „SEP-owca Roku 2015”. Wręczenie dyplomu oraz pamiątkowego obrazu, odbyło się w siedzibie oddziału w dniu 29 lutego br. Wyróżnionemu serdecznie gratulujemy!

Fot. 2. Na pierwszym planie: prezes SEP O. Gdańsk kol. Waldemar Dunajewski i wyróżniony kol. Piotr Zimniak.

Fot. 3. Dyplom SEP-owca Roku 2015.

oprac. i fot. Marek Behnke – SEP Oddział Gdańsk

W ODDZIALE POZNAŃSKIM SEP

Oddział Poznański SEP im. prof. Józefa Węglarza oraz Wielkopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, w dniu 24 marca br., zorganizowały seminarium szkoleniowe z cyklu *Przepisy budowy oraz eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych*, pod tytułem „Elektroenergetyczne Linie Napowietrzne Normalizacja i Typizacja”. Przegląd norm do projektowania napowietrznych linii elektroenergetycznych przedstawił Andrzej Grzybowski z Politechniki Poznańskiej. Zmiany w projektowaniu linii napowietrznych, w związku z wprowadzeniem normy PN-EN 50341-1:2013, omówił Benedykt Kubacki (Energoprojekt Poznań SA), natomiast zmiany w projektowaniu linii napowietrznych SN, w związku z wprowadzeniem normy PN-EN 50341-1:2013, zaprezentował Rafał Nowicki (Energolinia Sp. z o.o. z Poznania). Nowelizację albumu wielotorowych linii napowietrznych niskiego napięcia z przewodami izolowanymi, omówił Rafał Nowicki. Prezentacja firmy ENERVISION z Bielsko-Białej, obejmowała innowacyjne rozwiązania budowy linii napowietrznych na słupach kompozytowych RS Poles. Na zakończenie, wpływ warunków atmosferycznych na obciążalność przewodów elektroenergetycznych linii napowietrznych, przedstawił Waldemar Szpyra z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Podczas seminarium zaprezentowane zostały referaty, które stanowiły próbę przybliżenia tematyki dotyczącej zagadnień aktualnej normalizacji, w zakresie elektroenergetycznych linii napowietrznych oraz ich typowych rozwiązań. Zawarta w treści referatów problematyka nie wyczerpała w całości tej tematyki. W referatach zawarte zostały podstawowe wskazania dla projektantów, wykonawców oraz inwestorów, w zakresie elektroenergetycznych linii napowietrznych.

oprac. Karol Kuczyński

2. TARGI AMPER 2016

Stowarzyszenie Elektryków Polskich we współpracy z organizatorem targów – firmą **TERINVEST** oraz **Wydziałem Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Pradze**, już po raz jedenasty zorganizowało wyjazd dla polskich firm elektrycznych na targi AMPER. XXIV Międzynarodowe Targi Elektrotechniki, Elektroniki, Automatyki i Technologii Komunikacyjnych, Oświetlenia i Technologii Bezpieczeństwa AMPER 2016 odbyły się w Brnie, w dniach 14-18 marca br.

Zainteresowanie wyjazdem z SEP i wystawieniem się na wspólnym stoisku, było w tym roku bardzo duże. **W wyjeździe wzięło udział 13 przedstawicieli ośmiu firm: SEP – Warszawa; Polska Izba Gospodarcza Elektrotechniki/PIGE/ – Bydgoszcz; Electric Power Quality Sp. z o.o. – Gdańsk; ELKO-BIS Systemy Odgromowe Sp. z o.o. – Wrocław; POLFER Podzespoły Indukcyjne SA – Łosice; DGTronik Sp. z o.o. – Straszyn; AN-DRA Sp. z o.o. – Warszawa; SICAME Sp. z o.o. – Warszawa.**

Stoisko SEP zostało wspaniale zagospodarowane przez uczestników i prezentowało się bardzo efektownie. Zwiedzający targi chętnie brali wystawione do ich dyspozycji katalogi, ulotki, drobne gadżety i słodycze.

Nasza grupa wzięła udział w uroczystym wręczeniu statuetek Złotego AMPERA, przyznawanym najbardziej innowacyjnym eksponatom wystawianym na targach. Miłą niespodzianką dla nas, było wyróżnienie przyznane polskiej firmie ZPUE SA/KORONEA, za wyłącznik liniowy średniego napięcia „Recloser” THO-RC 27.

Na targach AMPER prezentowało się w sumie 605 wystawców z 23 krajów (149 wystawców z zagranicy), w tym na własnych stoiskach 14 polskich firm. Biorąc pod uwagę przyjazną atmosferę, jaką panowała na naszym stoisku, pozytywne opinie uczestników oraz ich zainteresowanie udziałem w tego typu imprezach organizowanych przez SEP, tegoroczny wyjazd na targi AMPER możemy uznać za bardzo udany.

Fot. 4. Stoisko SEP na Targach AMPER 2016.

Fot. 5. Polski sektor na Targach AMPER 2016.

oprac. i fot. Anna Dzięcioł - Dział Naukowy, Biuro SEP/SEP Foreign Relations (Koordynator wyjazdu)

3. CZY WIESZ, ŻE...

- obecny prezes SEP dr inż. Piotr Szymczak jest 24 prezesem Stowarzyszenia, licząc od założenia organizacji w 1919 roku,
- najmłodszym prezesem w dotychczasowej historii SEP był Janusz Groszkowski; obejmując funkcję w 1936 roku liczył 38 lat,
- najstarszym prezesem został wybrany w 1994 roku Cyprian Brudkowski (w wieku 69 lat),
- w okresie 1929-1939 wybory prezesa SEP i Zarządu Głównego odbywały się drogą referendum (przez pocztę), rozpisanego wśród wszystkich członków zwyczajnych SEP,
- godność Zasłużonego Seniora SEP została ustanowiona uchwałą Walnego Zjazdu Delegatów SEP, w Gdańsku w 1987 roku,
- godność Zasłużonego Seniora SEP oraz dyplom z numerem 1 otrzymał w 1989 roku Roman Asler z Oddziału Krakowskiego,
- Zakład Szkolenia SEP został utworzony w 1960 roku; w 1971 roku zmieniono nazwę tej jednostki na Centralny Ośrodek Szkolenia i Wydawnictw SEP,
- najstarszym czasopismem i zarazem pierwszym oficjalnym organem SEP jest „Przegląd Elektrotechniczny” wydawany od 1919 roku,
- po wyborach władz przez XXII WZD SEP we Wrocławiu w 1981 roku Zarząd Główny SEP liczył 85 członków (35 członków ZG oraz prezes SEP i prezesi 49 oddziałów),
- najdłużej funkcję sekretarza generalnego SEP sprawował Jan Grzybowski - przez 14 lat (1992-2006).

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW

źródło: Praca zbiorowa, Historia Stowarzyszenia Elektryków Polskich 1919-1999, COSiW SEP, Warszawa 1999

4. KALENDARIUM

14 marca - Dzień Liczby Pi (π)

1879 - urodził się Albert Einstein, niemiecki fizyk pochodzenia żydowskiego, laureat Nagrody Nobla (zm. 1955).

1919 - utworzono Instytut Wojskowo-Techniczny.

1990 - główny Urząd Statystyczny ogłosił, że inflacja w ciągu dwunastu miesięcy wyniosła 1360% (najwyższa wartość wskaźnika w historii Polski).

15 marca

1962 - zmarł Arthur Compton, amerykański fizyk, laureat Nagrody Nobla (ur. 1892).

16 marca

1789 - urodził się Georg Ohm, niemiecki fizyk i matematyk (zm. 1854).

1971 - Telewizja Polska nadała pierwszy program w kolorze.

17 marca

1865 - urodził się Gabriel Narutowicz, inżynier hydrotechnik, polityk, minister spraw zagranicznych, prezydent RP (zm. 1922).

1956 - zmarła Irena Joliot-Curie, córka Marii Skłodowskiej - Curie, fizyk, chemik, laureatka Nagrody Nobla w 1935 roku (wraz z mężem) w uznaniu za odkrycie sztucznej promieniotwórczości – syntezę nowych nuklidów promieniotwórczych (ur. 1897).

1963 - w Instytucie Badań Jądrowych w Świerku został uruchomiony reaktor jądrowy „Anna”.

18 marca

1965 - wystrzelono statek kosmiczny Woschod 2 z Pawłem Bielajewem i Aleksiejem Leonowem, który odbył pierwszy w historii spacer kosmiczny.

19 marca

1856 - w Bratysławie po raz pierwszy zapalono uliczne lampy gazowe.

1928 - w Warszawie utworzono Państwowe Zakłady Inżynierii (w miejsce Centralnych Warsztatów Samochodowych), w których produkowano m.in. słynne motocykle Sokół oraz samochody osobowe CWS i Fiat 508 Balilla.

20 marca

1800 - Alessandro Volta poinformował w liście do prezesa londyńskiego Royal Society Josepha Banksa o zbudowaniu przez siebie pierwszej baterii elektrycznej.

1916 - Albert Einstein ogłosił ogólną teorię względności.

1957 - rozpoczęto produkcję Syreny, pierwszego samochodu osobowego całkowicie polskiej konstrukcji.

Georg Simon Ohm (ur. 16 marca 1789 r. w Erlangen, zm. 6 lipca 1854 r. w Monachium – niemiecki fizyk i matematyk, profesor politechniki w Norymberdze w latach 1833–1849 i uniwersytetu w Monachium po roku 1849. Autor prawa fizycznego nazwanego jego imieniem. W roku 1811 uzyskał doktorat z matematyki na uniwersytecie w Erlangen (podobnie jak jego młodszy brat Martin Ohm (1792–1872), późniejszy profesor matematyki na Uniwersytecie Humboldta w Berlinie) i przez krótki okres był wykładowcą tego przedmiotu. Z powodu niskiej pensji i braku perspektyw kariery został nauczycielem matematyki i fizyki. W roku 1825 porzucił szkołę i zajął się eksperymentalną pracą badawczą, w celu uzyskania stanowiska na uczelni. Po zainteresowaniu się fizyką, napisał prace głównie z zakresu elektryczności i akustyki. Sformułował (1827 r.) prawo opisujące związek pomiędzy natężeniem prądu elektrycznego, a napięciem elektrycznym, znane współcześnie jako prawo Ohma. Badał nagrzewanie się przewodników przy przepływie prądu elektrycznego. Znalazł zależność oporu od formy geometrycznej przewodnika. W 1843 r. stwierdził, że najprostsze wrażenie słuchowe jest wywołane drganiami harmonicznymi. Jego prace, pisane skomplikowanym matematycznym językiem, długo nie były uznawane przez współczesnych mu fizyków. Został pochowany na Starym Cmentarzu Południowym w Monachium.

21 marca - Pierwszy Dzień kalendarzowej Wiosny

1898 - urodził się Janusz Groszkowski, radiotechnik, elektronik, polityk, poseł na Sejm PRL (zm. 1984).

1922 - Sejm Ustawodawczy przyjął ustawę elektryczną.

22 marca

1936 - zmarł Stefan Ossowski, inżynier elektryk, przemysłowiec, polityk (ur. 1874)

1993 - oficjalnie zadebiutował mikroprocesor Pentium przedsiębiorstwa Intel.

23 marca

1836 - amerykańska mennica państwowa rozpoczęła bicie monet przy użyciu maszyny parowej.

24 marca

1820 - urodził się Aleksander Edmund Becquerel, francuski fizyk, fizykochemik (zm. 1891); w roku 1866, jako pierwszy dokonał pomiaru temperatury za pomocą ogniwa termoelektrycznego; jego syn Henri Becquerel, otrzymał Nagrodę Nobla w 1903 r. za odkrycie promieniotwórczości.

1992 - po awarii w elektrowni atomowej w rosyjskim Sosnowym Borze, do atmosfery wydostał się radioaktywny jod i inne substancje.

25 marca

1963 - zmarł prof. Zygmunt Klemensiewicz, fizyk, chemik (ur. 1886); pracując z prof. Haberem w Karlsruhe opracował w 1908 r. pierwszą elektrodę szklaną, stosowaną później w niezmięnionej formie przez dziesięciolecia.

26 marca

1875 - urodził się Max Abraham, niemiecki fizyk (zm. 1922); w 1902 roku sformułował pierwszą hipotezę o strukturze elektronu; na jej podstawie wyprowadził wzór na zależność masy elektronu od prędkości.

1908 - na ulice Warszawy wyjechał pierwszy tramwaj elektryczny.

27 marca

1845 - urodził się Wilhelm Röntgen, niemiecki fizyk, laureat pierwszej Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki (1901), przyznanej w uznaniu zasług, które oddał przez odkrycie promieniowania elektromagnetycznego nazwanego promieniowaniem X (zm. 1923).

1899 - w Warszawie założono pierwsze polskie stowarzyszenie elektrotechniczne pod nazwą Delegacji Elektrotechnicznej z inicjatywą Kazimierza Obrębowicza.

Zygmunt Aleksander Klemensiewicz (ur. 24 kwietnia 1886 r. w Krakowie, zm. 25 marca 1963 r. w Gliwicach) – chemik i fizyk, profesor chemii fizycznej i elektroniki Politechniki Lwowskiej, taternik. Od 1892 r. mieszkał wraz z rodzicami we Lwowie, gdzie w 1904 r. ukończył gimnazjum, po czym w latach 1904–1908 studiował chemię, fizykę i matematykę na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego. W lipcu 1908 r. na podstawie pracy „Chlorek antymonowy jako roztwór jonizujący”, wykonanej u prof. Stanisława Tołłoczki, uzyskał stopień doktora filozofii. Następnie, jako stypendysta Wydziału Krajowego, wyjechał do Instytutu kierowanego przez prof. Fritza Habera w Karlsruhe. Zajął się nową wówczas dziedziną przewodnictwa elektrycznego w gazach. Pracując z Haberem w Karlsruhe opracował pierwszą elektrodę szklaną, stosowaną później w niezmięnionej formie przez dziesięciolecia. Habilitował się w 1912 r. na Uniwersytecie Lwowskim i został docentem na tej uczelni. W 1913 r. otrzymał stypendium fundacji Carnegie-Curie na wyjazd do Instytutu Radowego w Paryżu, gdzie pracował aż do wybuchu I wojny światowej, pod kierunkiem Marii Skłodowskiej-Curie. Zapoznał się tam z zagadnieniami i techniką pomiarów promieniotwórczości. W czasie wojny pracował w Instytucie Pasteura, a później w fabryce salwarsanu. W latach 1920–1940 był profesorem zwyczajnym chemii fizycznej i elektroniki Politechniki Lwowskiej, był członkiem Polskiego Towarzystwa Politechnicznego we Lwowie. Po wybuchu II wojny światowej i agresji ZSRR na Polskę, został aresztowany przez sowiektów 19 marca 1940 r. w Nowosielicach. Był więziony w Skolem, Stryju, od marca 1940 r. w Charkowie, od września 1940 r. w Starobielsku, gdzie w październiku 1940 r. został skazany na karę 5 lat łagru. Został wywieziony do Kazachstanu, gdzie odbywał karę (w latach 1940–1942). Po układzie Sikorski- Majski odzyskał wolność 28 sierpnia 1942 r. Wraz z armią polską przez Iran i Egipt dotarł do Wielkiej Brytanii, gdzie przebywał w latach 1944–1956. Na emigracji członek-założyciel Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie. Po powrocie do Polski w 1956 r. był profesorem Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW
źródła: pl.wikipedia.org, commons.wikimedia.org

Tydzień w SEP [75] 21 - 27 marca 2016 r.

Zespół redakcyjny:

Karol Kuczyński, Iwona Fabjańczyk, Mariusz Poneta, Bolesław Pałac, Marcin Jeżewski
skład i oprac. graficzne: Krzysztof Lewandowski
rzecznik prasowy SEP: Krzysztof Woliński

KONTAKT Z REDAKCJĄ:

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
tel. (22) 556 43 05, kom. 533 314 914
e-mail: redakcja.sep@sep.com.pl